

Sprawa C-342/03

Królestwo Hiszpanii

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej

Wspólna polityka handlowa – Konserwy z tuńczyka pochodzące z Tajlandii i Filipin – Mediacja w ramach WTO – Rozporządzenie (WE) nr 975/2003 – Kontyngent taryfowy

Opinia rzecznika generalnego F. G. Jacobsa przedstawiona w dniu 2 grudnia 2004 r. I-0000

Wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 10 marca 2005 r. I-0000

Streszczenie wyroku

1. *Wspólna polityka handlowa – Wymiana handlowa z państwami trzecimi – Zasada preferencji wspólnotowej – Zakres*
2. *Wspólna polityka handlowa – Wymiana handlowa z państwami trzecimi – Stosowanie środków taryfowych – Uzależnienie od braku jakichkolwiek niekorzystnych skutków dla producentów wspólnotowych – Niedopuszczalność*
3. *Skarga o stwierdzenie nieważności – Zarzuty – Naruszenie uzasadnionych oczekiwań przedsiębiorstw podniesione przez państwo członkowskie – Dopuszczalność*
4. *Wspólna polityka handlowa – Uregulowanie przez instytucje wspólnotowe – Uprawnienia dyskrecjonalne – Uzasadnione oczekiwania przedsiębiorstw w utrzymaniu istniejącej sytuacji – Brak*

(rozporządzenie Rady nr 975/2003)

5. *Akty instytucji – Uzasadnienie – Obowiązek – Zakres – Rozporządzenia*

(art. 253 WE)

6. *Skarga o stwierdzenie nieważności – Zarzuty – Nadużycie władzy – Pojęcie*

1. O ile „preferencja wspólnotowa” stanowi jedną z przesłanek o charakterze politycznym, na jakich opierały się instytucje Wspólnoty, ustanawiając zasady wymiany handlowej z państwami trzecimi, o tyle preferencja ta nie stanowi jednak wymogu o charakterze prawnym, którego niewypełnienie mogłoby spowodować nieważność aktu prawa wtórnego.

(por. pkt 18, 19)

2. Prawo wspólnotowe nie zabrania stosowania środków taryfowych, których ewentualny wpływ na konkurencję ogranicza się do spadku zamówień składanych przez danych producentów i do nierównych warunków konkurencji spowodowanych różnicami w zakresie kosztów socjalnych, ochrony środowiska i kontroli jakości produktów między państwami trzecimi a Wspólnotą.

Zakaz taki nie pozwoliłby Komisji działać na rzecz stopniowego znoszenia ograniczeń w międzynarodowej wymianie handlowej. Wszelkie obniżenie należności celnych może bowiem wywierać niekorzystny dla producentów wspólnotowych wpływ na konkurencję między produktami przywozonymi z państw trzecich a ich odpowiednikami ze Wspólnoty. Odmienna wykładnia oznaczałaby, że Wspólnota w ogóle nie ma prawa obniżać cła na towary przywożone.

(por. pkt 24, 25)

3. Skoro każdy podmiot gospodarczy, u którego instytucja wywołana uzasadnione oczekiwania, może powołać się na zasadę ich ochrony, to nic nie stoi na przeszkodzie, by państwo członkowskie samo podniosło w ramach skargi o stwierdzenie nieważności niespełnienie uzasadnionych oczekiwań pewnych podmiotów gospodarczych z powodu przyjęcia przez instytucję określonego aktu.

(por. pkt 47)

4. Jeżeli podmioty gospodarcze były w stanie przewidzieć przyjęcie aktu wspólnotowego naruszającego ich interesy, nie mogą powoływać się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań.

W zakresie wspólnej polityki handlowej, w ramach której instytucje dysponują szerokim zakresem swobodnego uznania w wyborze metod jej realizacji, podmioty gospodarcze nie mogą w sposób uzasadniony oczekiwać utrzymania sytuacji bez zmian.

(por. pkt 48, 49)

5. Uzasadnienie rozporządzeń wspólnotowych, którego wymaga art. 253 WE, powinno ukazywać w sposób jasny i niedwuznaczny tok rozumowania instytucji wydającej akt, by umożliwić zainteresowanym zapoznanie się z powodami jego przyjęcia, a Trybunałowi wykonywanie funkcji kontrolnej.

Jeżeli chodzi o akt powszechnie obowiązujący, uzasadnienie może się ograniczać do wskazania, po pierwsze, całości sytuacji, która doprowadziła do jego przyjęcia, a po drugie, generalnych celów, jakim ma służyć.

(por. pkt 54, 55)

6. Akt uznaje się za wadliwy z powodu nadużycia władzy, jeżeli obiektywne, właściwe dla danej sprawy i spójne przesłanki pozwalają stwierdzić, że został on przyjęty wyjątkowo lub w decydującej mierze w celu innym niż wskazany przez pozwaną instytucję albo w celu obejścia procedury przewidzianej w traktacie dla danego przypadku.

(por. pkt 64)

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 10 marca 2005 r. (*)

Wspólna polityka handlowa – Konserwy z tuńczyka pochodzące z Tajlandii i Filipin – Mediacja w ramach WTO – Rozporządzenie (WE) nr 975/2003 – Kontyngent taryfowy

W sprawie C-342/03

mającej za przedmiot skargi o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 230 WE, wniesionej w dniu 4 sierpnia 2003 r.,

Królestwo Hiszpanii, reprezentowane przez N. Díaz Abad, działającej w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczenia w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez M. Bishopa oraz D. Cangé Fana, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

Komisję Wspólnot Europejskich, reprezentowaną przez X. Lewisa oraz R. Vidala Puiga, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczenia w Luksemburgu,

interwenient,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešić (sprawozdawca) i E. Levits, sędziowie,

rzecznik generalny: F. G. Jacobs,

sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 2 grudnia 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Królestwo Hiszpanii żąda w skardze, by Trybunał stwierdził nieważność rozporządzenia Rady (WE) nr 975/2003 z dnia 5 czerwca 2003 r. otwierającego i ustalającego zarządzenie kontyngentem taryfowym na przywóz konserw z tuńczyka objętych kodami CN 1604 14 11, 1604 14 18 i 1604 20 70 (Dz.U. L 141, str. 1).

Ramy prawne

2 Zgodnie z art. 1 rozporządzenia nr 975/2003 „[o]d dnia 1 lipca 2003 r. przywóz konserw z tuńczyka objętych kodami CN 1604 14 11, 1604 14 18 i 1604 20 70, pochodzących z jakiegokolwiek kraju jest uprawniony do zastosowania stawki celnej [jest objęty stawką celną] w

wysokości 12% w granicach kontyngentu taryfowego otwartego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem”.

3 Artykuł 2 rozporządzenia dodaje:

„Kontyngent taryfowy jest otwierany corocznie przez wstępny okres pięciu lat. Jego wielkość przez pierwsze dwa lata jest ustalona w następujący sposób:

- 25 000 ton od dnia 1 lipca 2003 r. do dnia 30 czerwca 2004 r.,
- 25 750 ton od dnia 1 lipca 2004 r. do dnia 30 czerwca 2005 r.”.

4 Artykuł 3 ustanawia następujący podział kontyngentu:

„Kontyngent taryfowy jest rozdzielony na cztery części, jak następuje:

- a) kontyngent w wysokości 52% rocznej wielkości, z numerem porządkowym 09.2005, na przywóz pochodzący z Tajlandii; i
- b) kontyngent w wysokości 36% rocznej wielkości, z numerem porządkowym 09.2006, na przywóz pochodzący z Filipin; i
- c) kontyngent w wysokości 11% rocznej wielkości, z numerem porządkowym 09.2007, na przywóz pochodzący z Indonezji; i
- d) kontyngent w wysokości 1% rocznej wielkości, z numerem porządkowym 09.2008, na przywóz pochodzący z innych państw trzecich”.

5 Rozporządzenie nr 975/2003 zostało przyjęte w opisanych poniżej okolicznościach.

6 Pod koniec 2001 r. Wspólnota Europejska, Tajlandia i Filipiny postanowiły zorganizować konsultacje celem zbadania, czy i w jakim zakresie stosowanie preferencji taryfowych w odniesieniu do konserw z tuńczyka pochodzących z grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (zwanych dalej „państwami AKP”) narusza służy interes Tajlandii i Filipin. W owym czasie przywóz konserw z tuńczyka z Tajlandii, Filipin i innych krajów objęty był zwykłą stawką celną, zwaną „stawką najwyższego uprzywilejowania”, czyli 24%.

7 Ponieważ konsultacje nie pozwoliły na znalezienie wzajemnie satysfakcjonującego rozwiązania, Wspólnota, Tajlandia i Filipiny poddały sprawę mediacji w ramach Światowej Organizacji Handlu (zwanej dalej „WTO”).

8 W dniu 20 grudnia 2002 r. mediator wydał opinię, w której zalecił Wspólnocie otwarcie rocznego kontyngentu o stawce celnej 12% na przywóz konserw z tuńczyka z Tajlandii i Filipin.

Postępowanie przed Trybunałem

9 Królestwo Hiszpanii wniosło skargę, w której żąda, by Trybunał stwierdził nieważność rozporządzenia nr 975/2003 oraz by obciążył Radę kosztami postępowania.

10 Rada wnosi o oddalenie skargi i obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania.

11 Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2004 r. Komisja Wspólnot Europejskich została dopuszczona do udziału w postępowaniu w charakterze interwenienta popierającego zdania Rady.

12 Przewiduj?c dopuszczenie interwencji, Królestwo Hiszpanii wnios?o, pismem z dnia 4 listopada 2003 r., o poufne traktowanie niektórych elementów skargi, zgodnie z art. 93 § 3 regulaminu. Wniosek ten zosta? oddalony.

W przedmiocie skargi

13 Królestwo Hiszpanii podnosi na poparcie skargi osiem zarzutów: naruszenia zasady preferencji wspólnotowej, zak?ócenia konkurencji, naruszenia wymogów proceduralnych, naruszenia Umowy o partnerstwie mi?dzy cz?onkami grupy pa?stw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnot? Europejsk? i jej pa?stwami cz?onkowskimi z drugiej strony, podpisanej w Kotonu [dnia] 23 czerwca 2000 r. (Dz.U. L 317, str. 3) i zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty na mocy decyzji Rady 2003/159/WE z dnia 19 grudnia 2002 r. (Dz.U. 2003, L 65, str. 27; zwanej dalej „umow? z Kotonu”), naruszenia umów preferencyjnych zawartych z pa?stwami AKP i pa?stwami obj?tymi „szczególnymi rozwi?zaniem dla zwalczania produkcji i handlu narkotykami”, naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwa?, braku uzasadnienia oraz nadu?ycia w?adzy.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu zasady preferencji wspólnotowej

Argumentacja stron

14 Rz?d hiszpa?ski wyja?nia, ?e preferencja wspólnotowa jest jedn? z zasad, na jakich oparto traktat WE, i stanowi podstaw? Wspólnej Taryfy Celnej. Nale?y bra? pod uwag? interes Wspólnoty i zapewni? rozwój produkcji wspólnotowej. Zdaniem tego rz?du, rozporz?dzenie nr 975/2003 narusza t? zasad?, gdy? ?rodki, jakie wprowadza, mog? by? stosowane wy?cznie w sytuacji niedoboru produktów wspólnotowych. W tym wypadku za? niedoboru takiego nie stwierdzono. Rz?d ten zwraca uwag?, ?e Hiszpania jest trzecim producentem i drugim eksporterem konserw z tu?czyka na ?wiecie, przy czym ponad 80% jej wywozu przeznaczone jest na rynek wspólnotowy.

15 Rz?d Hiszpanii podkre?la wag? sektora produkcji konserw z tu?czyka dla gospodarki tego kraju, a w szczególno?ci dla regionu autonomicznego Galicji, który zapewnia 90% produkcji tych konserw w Hiszpanii, a który ju? obecnie dotkni?ty jest powa?nymi trudno?ciami gospodarczymi. Chodzi zatem o produkt wra?liwy, wymagaj?cy wysokiej ochrony celnej w celu zapewnienia jego konkurencyjno?ci w stosunku do produktów pochodz?cych z innych krajów.

16 Rada ze swej strony przypomina, ?e tak zwana zasada „preferencji wspólnotowej” nie jest wymogiem prawnym. Zasada ta stanowi jedynie, ?e producenci wspólnotowi powinni by? traktowani w sposób bardziej korzystny ni? producenci z pa?stw trzecich. Nie ma natomiast zakazu przy?cia przez Wspólnot? aktu mog?cego mie? niekorzystny wp?yw na sytuacj? producentów wspólnotowych. Zasada ta nie zosta?a, zdaniem Rady, w tym przypadku naruszona, poniewa? przywóz konserw z tu?czyka, w granicach kontyngentu taryfowego wprowadzonego rozporz?dzeniem nr 975/2003, obj?ty jest c?em na poziomie 12%, a wi?c producenci wspólnotowi nadal traktowani s? w sposób preferencyjny w stosunku do producentów z pa?stw trzecich.

17 Komisja wyja?nia, ?e „preferencja wspólnotowa” jest tylko przes?ank? o charakterze politycznym, któr? instytucje mog? wzi?? pod uwag?, w?ród wielu innych, przy ustalaniu stawki celnej. Gdyby instytucje by?y zobowi?zane przestrzega? zasady „preferencji wspólnotowej” w ka?dej sytuacji, zakres wspólnej polityki handlowej zosta?by zamkni?ty w bardzo w?skich i niezgodnych z traktatem granicach.

Ocena Trybuna?u

18 Jest rzecz? wiadom?, ?e „preferencja wspólnotowa” stanowi jedn? z przes?anek o

charakterze politycznym, na jakich opierały się instytucje Wspólnoty, ustanawiając zasady wymiany handlowej z państwami trzecimi.

19 Jak Trybuna stwierdziła już w przeszłości, preferencja ta nie stanowi jednak wymogu o charakterze prawnym, mogącego powodować nieważność aktu (wyrok z dnia 14 lipca 1994 r. w sprawie C-353/92 Grecja przeciwko Radzie, Rec. str. I-3411, pkt 50).

20 Stąd zarzut pierwszy należy odrzucić, bez potrzeby badania wielkości podaży na rynku wspólnotowym ani skutków rozporządzenia nr 975/2003 dla gospodarki Wspólnoty.

W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na zakłóceniu konkurencji

Argumentacja stron

21 Rząd hiszpański podnosi, że otwarcie kontyngentu taryfowego ustanowionego rozporządzeniem nr 975/2003 powoduje zakłócenie warunków konkurencji na rynku konserw z tuńczyka, ponieważ wywiera niekorzystny wpływ na ten sektor przemysłu wspólnotowego i powoduje tym samym nierównowagę na rynku. Rząd ten przedstawia tabele z danymi oraz deklaracje producentów hiszpańskich, wykazujące, że odnotowali oni spadek zamówień, a co za tym idzie istotne straty spowodowane omawianym rozporządzeniem. Utrzymuje on również, że różnice w kosztach socjalnych, ochrony środowiska i kontroli jakości produktów są przyczyną nierównych warunków konkurencji między Tajlandią i Filipinami a Wspólnotą.

22 Rada argumentuje, że nawet gdyby przyjąć wystąpienie po stronie producentów wspólnotowych szkody spowodowanej otwarciem kontyngentu, nie wynikałoby stąd nieuzasadnione zakłócenie warunków konkurencji.

23 Komisja utrzymuje, że żaden przepis prawa wspólnotowego nie zabrania stosowania środków taryfowych mogących zmienić warunki konkurencji w taki sposób, jak to zarzuca rząd hiszpański.

Ocena Trybunału

24 Jak słusznie zauważyła Komisja, prawo wspólnotowe nie zabrania stosowania środków taryfowych, których ewentualny wpływ na konkurencję ogranicza się do zakresu będącego przedmiotem zarzutów rzędu hiszpańskiego w niniejszej sprawie.

25 Jak słusznie podniósł rzecznik generalny w punkcie 12 opinii, zakaz taki nie pozwoliłby Komisji działać na rzecz stopniowego znoszenia ograniczeń w międzynarodowej wymianie handlowej. Wszelkie obniżenie należności celnych może bowiem wywierać niekorzystny dla producentów wspólnotowych wpływ na konkurencję między produktami przywozonymi z państw trzecich a ich odpowiednikami ze Wspólnoty. Idąc do końca tropem argumentacji rzędu hiszpańskiego, należałoby dojść do wniosku, że Wspólnota w ogóle nie ma prawa obniżać ceł na towary przywożone. Rozumowanie takie jest w sposób oczywisty nie do przyjęcia.

26 Z powyższych względów zarzut drugi również należy odrzucić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, opartego na naruszeniu wymogów proceduralnych

Argumentacja stron

27 Rząd hiszpański uważa, że rozporządzenie nr 975/2003 zostało przyjęte z naruszeniem procedury administracyjnej, gdyż nie opiera się na jakimkolwiek studium technicznym wskazującym na jego niezbędną charakter. Nie opracowano żadnej analizy pozwalającej ustalić

wysoko?? poda?y i skutki otwarcia kontyngentu na konserwy z tu?czyka. Naruszono w zwi?zku z tym ci???cy na instytucji obowi?zek starannego i bezstronnego zbadania wszelkich istotnych aspektów sprawy. Badanie przeprowadzone przez mediatora WTO nie mo?e zast?pi? analizy Rady, poniewa? jego zalecenia nie s? wi???ce, a Rada nie ma prawa delegowa? na podmioty trzecie prowadzenia wspólnej polityki handlowej.

28 Rada twierdzi, ?e nie ma obowi?zku dokonywa? oceny skutków regulacji przed podj?ciem decyzji co do projektu wniesionego przez Komisj? na podstawie art. 133 WE. W ka?dym razie rozporz?dzenie nr 975/2003 nie zosta?o jej zdaniem przyj?te bez analizy danych liczbowych. Rada przypomina, ?e liczby dotycz?ce stawki celnej i tona?u kontyngentu taryfowego na konserwy z tu?czyka odpowiadaj? w znacznej mierze liczbom zaproponowanym przez mediatora WTO, który bada? sytuacj? rynkow?.

29 Komisja podkre?li?a, ?e rozporz?dzenie nr 975/2003 nie zosta?o przyj?te w ramach procedury administracyjnej, lecz w trybie procedury prawodawczej przewidzianej w art. 133 WE. Prawodawca za? dysponuje szerszym zakresem swobodnego uznania ni? organy administracji.

Ocena Trybuna?u

30 Jak wyja?niono w pkt 18–20 niniejszego wyroku, realizacja wspólnej polityki handlowej nie jest podporz?dkowana „preferencji wspólnotowej”. W zwi?zku z tym, przyjmuj?c rozporz?dzenie nr 975/2003, Rada nie mia?a w ?adnym razie obowi?zku bada? przewidywanego wp?ywu kontyngentu taryfowego na sektor produkcji konserw z tu?czyka we Wspólnocie i opracowywa? w tym celu analiz? techniczn? na temat aktualnej poda?y produktów wspólnotowych w tym sektorze gospodarki.

31 W zwi?zku z powy?szym zarzut trzeci równie? nale?y odrzuci?.

W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na naruszeniu umowy z Kotonu

Argumentacja stron

32 Rz?d hiszpa?ski podnosi zarzut naruszenia art. 12 umowy z Kotonu. Zgodnie z tym przepisem, je?eli Wspólnota zamierza przyj?? ?rodki godz?ce w interesy pa?stw AKP, powinna je o tym powiadomi? we w?a?ciwym czasie. W niniejszym przypadku powiadomienie takie nie nast?pi?o.

33 Rada podkre?la, ?e projekt Komisji, przyj?ty nast?pnie jako rozporz?dzenie nr 975/2003, by? opublikowany, w zwi?zku z czym brak oficjalnego podania go do wiadomo?ci nie mo?e nie?? skutków prawnych w postaci niewa?no?ci tego rozporz?dzenia. Ponadto obowi?zek powiadomienia, o którym mówi rz?d hiszpa?ski, ma charakter uboczny wzgl?dem procesu decyzyjnego Rady i nie stanowi zasadniczego wymogu formalnego procesu przyjmowania rozporz?dzenia. Pa?stwa AKP by?y w ka?dym razie regularnie informowane o stanie sprawy.

34 Komisja wyja?nia, ?e regularnie informowa?a pa?stwa AKP, a projekt zosta? opublikowany. Przypomina, ?e art. 12 umowy z Kotonu nie zmienia procedury prawodawczej przewidzianej w art. 133 WE, a obowi?zek powiadomienia zawarty w art. 12 wspomnianej umowy ma cel wy??cznie informacyjny. Nie jest to zatem istotny wymóg proceduralny, którego naruszenie mog?oby prowadzi? do niewa?no?ci rozporz?dzenia nr 975/2003.

Ocena Trybuna?u

35 Artyku? 12 umowy z Kotonu stanowi „[...] w przypadku gdy Wspólnota zamierza, w ramach wykonywania swoich uprawnie? i w zakresie celów niniejszej Umowy, przyj?? ?rodki godz?ce w

interesy państw AKP, w zakresie w jakim dotyczy to celów niniejszej Umowy, Wspólnota we właściwym czasie powiadomi te państwa o swoim zamiarze. W związku z tym w tym samym czasie Komisja przekaze propozycję takich środków do sekretariatu państw AKP [...]”.

36 Nawet gdyby przyjąć, że sporny kontyngent taryfowy „[godzi] w interesy państw AKP, w zakresie w jakim dotyczy to celów [...] Umowy [z Kotonu]” i że naruszenie art. 12 tej umowy mogłoby prowadzić do nieważności rozporządzenia nr 975/2003, należy stwierdzić, że do naruszenia takiego nie doszło, ponieważ państwa AKP byłyby należycie poinformowane o zamiarze przyjęcia tego aktu.

37 Wynika to w szczególności z protokołów ze spotkań z tymi państwami w dniach 1 i 25 marca 2003 r., zgodnie z którymi zostały one poinformowane, po pierwsze, o tym, że Komisja opowiada się za przyjęciem opinii mediatora WTO, a po drugie, że przedłożyła Radzie odpowiedni projekt.

38 Stąd zarzut czwarty należy odrzucić.

W przedmiocie zarzutu piętego, opartego na naruszeniu umów preferencyjnych zawartych z państwami AKP i państwami objętymi „szczególnymi rozwiązaniami dla zwalczania produkcji i handlu narkotykami”

Argumentacja stron

39 Zdaniem rządu hiszpańskiego, otwarcie kontyngentu taryfowego ustanowionego w rozporządzeniu nr 975/2003 pozbawi sensu umowy preferencyjne zawarte przez Wspólnotę z państwami AKP i państwami objętymi „szczególnymi rozwiązaniami dla zwalczania produkcji i handlu narkotykami” (zwanymi dalej „rozwiązaniami dla zwalczania narkotyków”), ponieważ jego konsekwencją będzie poddanie konserw z tuńczyka pochodzących z tych państw konkurencji produktów pochodzących z krajów o wyższym stopniu rozwoju tej gałęzi przemysłu.

40 Rada zwraca uwagę, że kontyngent otwarty na podstawie rozporządzenia nr 975/2003 objęty jest cłem na poziomie 12%, podczas gdy konserwy z tuńczyka pochodzące z państw AKP objęte są zerową stawką celną. Dodaje ponadto, że przyjęcie tego rozporządzenia może być ostatecznym krokiem do ugodzenia sporu z Królestwem Tajlandii i Republiką Filipin i pozwoli uniknąć prawdopodobnej sankcji ze strony WTO.

41 Komisja uznaje, że omawiane rozporządzenie nie narusza umowy z Kotonu ani rozwiązań dla zwalczania narkotyków. Wymienia w tym względzie różnice między mającymi tu zastosowanie stawkami celnymi.

Ocena Trybunału

42 Preferencje celne, do których odwołuje się ten zarzut, dotyczą w rzeczywistości jedynie zwolnień celnych przyznanych w ramach umowy z Kotonu oraz wynikających z rozwiązań dla zwalczania narkotyków wprowadzonych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 2501/2001 z dnia 10 grudnia 2001 r. wprowadzającego plan ogólnych preferencji taryfowych na okres od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2004 r. (Dz.U. L 346, str. 1).

43 Należy stwierdzić, że, przyjmując rozporządzenie nr 975/2003, Rada ustanowiła kontyngent taryfowy, który nie ma związku ani z tą umową, ani ze szczególnymi rozwiązaniami i niczego nie ujmuje zwolnieniom celnym przyznanym w ich ramach. W związku z tym rozporządzenie nr 975/2003 nie jest w żaden sposób sprzeczne z umową z Kotonu ani z rozwiązaniami dla zwalczania narkotyków.

44 Zarzut piąty należy zatem również odrzucić.

W przedmiocie zarzutu szóstego, opartego na naruszeniu zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań

Argumentacja stron

45 Zdaniem rządu hiszpańskiego, rozporządzenie nr 975/2003 narusza zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań wspólnotowych podmiotów gospodarczych, które poczyniły inwestycje w państwach AKP oraz państwach objętych rozwiązaniami dla zwalczania narkotyków.

46 Rada i Komisja przypominają, że Wspólnota dysponuje zakresem swobodnego uznania przy wyborze niezbędnych metod realizacji wspólnej polityki handlowej, z którego zwykle korzysta. Stąd, ich zdaniem, podmioty gospodarcze nie powinny żywić uzasadnionych oczekiwań, że sytuacja będzie pozostawała bez zmian.

Ocena Trybunału

47 Każdy podmiot gospodarczy, u którego instytucja wywołała uzasadnione oczekiwania, może powołać się na zasadę ich ochrony. Ponadto nic nie stoi na przeszkodzie, by państwo członkowskie podniosło w ramach skargi o stwierdzenie nieważności niespełnienie uzasadnionych oczekiwań pewnych podmiotów gospodarczych z powodu przyjęcia przez instytucję określonego aktu (wyroki: z dnia 19 listopada 1998 r. w sprawie C-284/94 Hiszpania przeciwko Radzie, Rec. str. I-7309, pkt 42 i z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawach połączonych C-37/02 i C-38/02 Di Lenardo i Dilexport, Zb.Orz. str. I-0000, pkt 70).

48 Niemniej, jeżeli podmioty gospodarcze były w stanie przewidzieć przyjęcie aktu naruszającego ich interesy, nie mogą powoływać się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań (wyrok z dnia 15 kwietnia 1997 r. w sprawie C-22/94 Irish Farmers Association i in., Rec. str. I-1809, pkt 25 i ww. wyrok w sprawach Di Lenardo i Dilexport, pkt 70).

49 W tym przypadku, ponieważ instytucje dysponują szerokim zakresem swobodnego uznania w wyborze metod realizacji wspólnej polityki handlowej, podmioty gospodarcze nie mogą w sposób uzasadniony oczekiwać utrzymania sytuacji bez zmian (zob. w tym względzie ww. wyrok w sprawie Hiszpania przeciwko Radzie, pkt 43).

50 W związku z tym zainteresowane podmioty gospodarcze nie mogą żywić uzasadnionych oczekiwań co do utrzymania na dotychczasowym poziomie stawek celnych na przywóz konserw z Tajslandii i Filipin w wyniku konsultacji i mediacji między tymi krajami a Wspólnotą. Przeciwnie, do przewidzenia było, że procedury te doprowadzą do obniżenia stawek.

51 Jak z tego wynika, Rada nie naruszyła zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, przyjmując rozporządzenie nr 975/2003, w związku z czym zarzut ten należy odrzucić.

W przedmiocie zarzutu siódmego, opartego na braku uzasadnienia

Argumentacja stron

52 Zdaniem rz?du hiszpa?skiego, rozporz?dzenie nr 975/2003 jest niedostatecznie uzasadnione, poniewa? w motywie pierwszym ogranicza si? do odes?ania do opinii mediatora WTO, ta za? nie jest dla Wspólnoty wi???ca. Co wi?cej, rozporz?dzenie to nie obejmuje problemu w ca?o?ci, gdy? nie bada wp?ywu zastosowanych ?rodków na sektor produkcji konserw z tu?czyka we Wspólnocie.

53 Rada i Komisja utrzymuj?, ?e motywy rozporz?dzenia nr 975/2003 stanowi? wystarczaj?ce uzasadnienie jego przyj?cia.

Ocena Trybuna?u

54 Uzasadnienie rozporz?dze? wspólnotowych, którego wymaga art. 253 WE, powinno ukazywa? w sposób jasny i niedwuznaczny tok rozumowania instytucji wydaj?cej akt, by umo?liwi? zainteresowanym zapoznanie si? z powodami jego przyj?cia, a Trybuna?owi wykonywanie funkcji kontrolnej (ww. wyrok w sprawie Grecja przeciwko Radzie, pkt 19 oraz wyrok z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie C?301/97 Niderlandy przeciwko Radzie, Rec. str. I?8853, pkt 187).

55 Gdy chodzi, jak w niniejszym przypadku, o akt powszechnie obowi?zuj?cy, uzasadnienie mo?e si? ogranicza? do wskazania, po pierwsze, ca?o?ci sytuacji, która doprowadzi?a do jego przyj?cia, a po drugie, generalnych celów, jakim ma s?u?y? (ww. wyroki w sprawach: Hiszpania przeciwko Radzie, pkt 28 i Niderlandy przeciwko Radzie, pkt 189).

56 W niniejszym przypadku motyw pierwszy rozporz?dzenia nr 975/2003 podsumowuje w sposób przejrzysty i jasny sytuacj?, która doprowadzi?a do otwarcia przewidzianego w nim kontyngentu taryfowego.

57 Motyw drugi rozporz?dzenia podaje jego g?ówny cel, jakim jest rozwi?zanie d?ugotrwa?ego sporu handlowego mi?dzy Wspólnot? a Królestwem Tajlandii i Republik? Filipin.

58 Nast?pne motywy podaj? za? przyczyny przyj?cia konkretnych rozwi?za? w ramach kontyngentu. Wyja?niaj? w szczególno?ci, ?e nale?a?o przyzna?, przy rozwi?zywaniu sporu handlowego, udzia?y w kontyngencie z jednej strony krajom maj?cym istotne interesy zwi?zane z dostaw? konserw z tu?czyka, a z drugiej – wszystkim pozosta?ym.

59 Uzasadnienie rozporz?dzenia nr 975/2003 zawiera wi?c jasny opis stanu faktycznego i celów, do których d???y? prawodawca wspólnotowy. Uzasadnienie to okaza?o si? zreszt? wystarczaj?ce, by rz?d hiszpa?ski móg? zbada? jego zawarto?? i uzna? za zasadne zakwestionowanie zgodo?ci z prawem rozporz?dzenia.

60 Wreszcie, jak stwierdzono w pkt 30 niniejszego wyroku, Rada nie mia?a obowi?zku bada? wp?ywu kontyngentu taryfowego na sektor produkcji konserw z tu?czyka we Wspólnocie. St?d, w przeciwie?stwie do twierdzenia rz?du hiszpa?skiego, nie by?o powodu porusza? tej kwestii w uzasadnieniu rozporz?dzenia nr 975/2003.

61 Zarzut siódmy nale?y zatem równie? odrzuci?.

W przedmiocie zarzutu ósmego, opartego na nadu?yciu w?adzy

Argumentacja stron

62 Rząd hiszpański zarzuca nadużycie władzy polegające na tym, że kontyngent taryfowy na konserwy z tuńczyka został w sposób arbitralny i niemal w całości rozdzielony pomiędzy państwa będące beneficjentami, w szczególności w to Indonezję, a tylko pozostała część przydzielono państwom trzecim. Zdaniem tego rządu, wielkości ustanowione w art. 3 rozporządzenia nr 975/2003 są sprzeczne z samym pojęciem kontyngentu i przypominają raczej wynik uzgodnień politycznych. Ponadto kontyngent jest niezgodny z celem, w jakim został ustanowiony, gdyż Rada nie wzięła pod uwagę wytycznych nakazujących uwzględnienie najpilniejszych potrzeb Wspólnoty w odniesieniu do omawianego produktu. Preferencje taryfowe przyznane tym rozporządzeniem tworzą wreszcie niebezpieczny precedens, gdyż inne państwa mogą się poczuć ofiarami dyskryminacji i zażądać podobnych preferencji.

63 Rada i Komisja twierdzą, że okoliczności sprawy nie spełniają przesłanek nadużycia władzy w rozumieniu orzecznictwa Trybunału.

Ocena Trybunału

64 Jak Trybunał orzeka już wielokrotnie, akt uznaje się za wadliwy z powodu nadużycia władzy, jeżeli obiektywne, właściwe dla danej sprawy i spójne przesłanki pozwalają stwierdzić, że został on przyjęty wyjątkowo lub w decydującej mierze, w celu innym niż wskazany przez pozwaną instytucję albo w celu obejścia procedury przewidzianej w traktacie dla danego przypadku (wyroki: z dnia 14 maja 1998 r. w sprawie C-48/96 P Windpark Groothusen przeciwko Komisji, Rec. str. I-2873, pkt 52 i z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie C-110/97 Niderlandy przeciwko Radzie, Rec. str. I-8763, pkt 137).

65 Stwierdzić należy, że rząd hiszpański nie przedstawił takich przesłanek.

66 Wręcz przeciwnie, kontyngent taryfowy ustanowiony w art. 2 i 3 rozporządzenia nr 975/2003 w sposób oczywisty odpowiada celom wskazanym w motywach drugim i trzecim tego rozporządzenia, jakimi było zakończenie sporu z Królestwem Tajlandii i Republiką Filipin i ustalenie, przy okazji rozwiązania tego sporu, udziałów w kontyngencie z jednej strony dla krajów mających istotne interesy związane z dostawą konserw z tuńczyka, a z drugiej – dla wszystkich pozostałych.

67 À propos argumentu rządu hiszpańskiego, jakoby omawiane rozporządzenie stanowiło precedens, na podstawie którego inne państwa zażądały podobnych preferencji, wystarczy stwierdzić, że twierdzenie takie, nawet gdyby okazało się prawdziwe, w żaden sposób nie prowadzi do wniosku, że kontyngent ten został ustanowiony w celu innym niż wskazany albo w celu obejścia procedury przewidzianej w traktacie dla tego przypadku.

68 W związku z powyższym zarzut ósmy należy odrzucić.

69 Ponieważ żaden zarzut rządu hiszpańskiego nie zasługuje na uwzględnienie, należy skargę oddalić.

W przedmiocie kosztów

70 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Rada wniosła o obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania, a ono sprawę przegrało, należy je obciążyć kosztami postępowania. Zgodnie z art. 69 § 4 regulaminu Komisja jako interwenient pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) **Skarga zostaje oddalona.**

2) **Królestwo Hiszpanii zostaje obciążone kosztami postępowania, z wyjątkiem kosztów Komisji Wspólnot Europejskich, która pokrywa własne koszty.**

Podpisy

* Język postępowania: hiszpański.